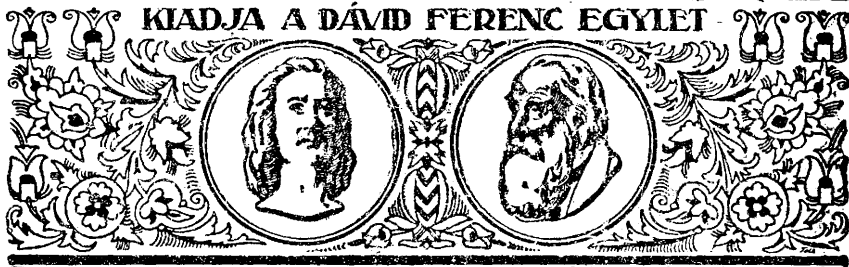

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYESLET

Alapította: Dr. BÓROS GYÖRGY.

Jézus születése.

1. A mikor pedig megszüleik vala Jézus a júdeai Betlehemben, Heródes király idejében, imé napkeletről bölcsek jövének Jeruzsálembe, ezt mondván:

2. Hol van a zsidók királya, a ki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk néki.

3. Heródes király pedig ezt hallván, megháborodék, és vele együtt az egész Jeruzsálem.

4. És egybegyűjtve minden főpapot és a nép írástudóit, tudakozódik vala tőlük, hol kell a Krisztusnak megszületnie?

5. Azok pedig mondának néki: A júdeai Betlehemben; mert így írta vala meg a próféta:

6. És te Betlehem, Júdának földje, semmiképen sem vagy legkisebb Júda fejedelmi városai között: mert belőled származik a fejedelem, a ki legelteni fogja az én népemet, az Izráelt.

7. Ekkor Heródes titkon hivatván a bölcseket, szorgalmasan megtudakolá tőlük a csillag megjelenésének idejét.

8. És elküldvén őket Betlehembe, monda nékik: Elmenvén, szorgalmasan kérdezősködjetek a gyermek felől, miheyyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is eimenjek és tisztességet tegyek néki.

9. Ők pedig a király beszédét meghallván, elindulának. És imé a csillag, a melyet napkeleten láttak,

Vári Albert ur
Str. Al. Vlăhuța 6 [Bolyai-u.]

Loco

előttük megye vala mind addig, a míg odaérvén, megállta a hely fölött, a hol a gyermek vala.

10. És mikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének.

11. És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tőnek néki; és kincseiket kitérvén, ajándékokat adának néki: aranyat, tömjént és mirhát.

12. És mivel álomban megintették, hogy Heródeshez vissza ne menjenek, más úton térének vissza hazájokba.

.....

Dicsőség a magasban Istennek.

(Dall. 128.)

Népek, keresztény népek,
Jertek, ünnepeljétek
A kilobbant égi fényt,
A megígért jövevényt:
Áldott, ki jön
Atyjának nevében.

Egek, harmatozzatok,
Örömkönnyet ontsatok,
A kiterjedt erősség
Ünneplőbe öltözzék:
Áldott, ki jön
Atyjának nevében.

Csodaváró éjtszakák,
Hirdessétek a csodát,
A mélység és magasság
Boldogan hogy mondhassák:
Dicsőség a
Magasban Istennek.

Pálfli Márton.

Karácsonyi ének.

(Angolból).

Mondd el a régi-régi csodás történetet,
Hogy váltott meg az égi végetlen szeretet.

Mondd el az ős regének hőségét, a gyermeket,
Kit orvosuknak vártak a fölfakadt sebek.

Mondd el az ős regét, mondd. Az ember úgy feled,
A harmatot fölissza a perzselő meleg.

Mondd el a régi-régi meleg történetet.
A hiúság vásárán árult öröm hideg.

Mondd el a szép regét, mondd, s ha megkisértenek,
E szép regén acélozd szilárddá lelkedet.

Mondd el a régi-régi csodás történetet,
Mondd el és megtaláld az üdvösségedet. Pálfli Márton.

A kolozsvári unitárius egyházközség nevezetes napja.

Szinte korszakalkotóan nevezetes napja volt a kolozsvári unitárius egyházközségnek november hó 30-ika. A szintén ez év folyamán történt orgonaszentelés után is majdnem fölényesnek mondható jelentőséget adott e napnak a villanyfény mellett megtartott esti istentisztelet, amely a templomban első volt a maga nemében. Egyetemes egyházi életünkkel való vonatkozásban is bizonyos fokig a kezdeményezés jellegét magán viselő jelentősége van e ténynek. Mert bárhi tordai egyházközségünkben már korábban megkezdettek is az esti istentiszteletek, mint itt, de ezt egy olyan szerencsés körülmény tette lehetővé, amellyel kolozsvári egyházközségünk mai napig sem dicsekedhetik: a földgázzal való fűtés lehetősége.

Ezt a hiányt — hála érte a Gondviselésnek — bőségesen pótolta — úgy a fűtés, mint a világítás kérdésének megoldása tekintetében — az áldozatkész vallási és egyházas buzgóság. Ennek megnyilatkozása volt nehány évvel ezelőtt *Ormai* Kálmán nagyiparos és vállalkozó afiának azon szép ténye, melynél fogva — saját költségén 30.000 lei értékben — két fűtőtestet adományozott templomunk részére. Gyönyörűen egészítette ki ezt az áldozatkésztségi tényt most *Tana* Ferenc, elektrotechnikus atyánkfiának és kedves nejének: *Czet* Vera urnőnek 50.000 lein felüli értéket képviselő adománya, amelyet a villanyvilágítási összes berendezéseknek s ezek között egy feltűnően szép és impozáns méretű csillárnak saját költségén való beállításával tett.

Ez adomány magában véve is értékes, a mai időkben éppen imponáló értékűnek mondható. De sokszorosán értékesé teszi azt az adományozó lélek, amelynek melege sugárzik ki az adományleveleknek különösen is ezen mondataiból: „Alulirottak a krisztusi szeretet által vezéreltetve elhatároztuk, hogy a kolozsvári unitárius egyházközségnél 25.000 lei alapítványt teszünk.“

Ezen iskolai célra — tanuló ifju segélyezésére — tett alapítványt a következő felajánlással egészítették ki a buzgó adakozók: „A 25 000 lein felüli értéket — 26 820, azaz huszonhatezer nyolcszázhusz leit egyházunkhoz való ragaszkodásunk és szeretetünk jeléül és azon őszinte kívánságtól áthatva, hogy egyházunkon minden adódó alkalommal a lehetőséghez képest segítsünk, hogy magasztos hivatásának mindenkor áldásthozó munkával megfelelhessen, a Tisztelendő Egyházközségnek, mint szeretetadományt felajánljuk és annak szives elfogadását kérjük.“

Ezen saját magukat minden ékesszólásnál szebben dicsérő áldozatkésztségi tényeket méltatták a jelzett, adventi sorozatot beindító esti istentiszteleten úgy a fungens lelkész: Szent-Iványi Sándor, mint az adományokat az egyházközség nevében átvevő, megköszönő és rendeltetésének ünnepélyesen átadó egyházközségi gondnok: Dr. Ferencz József és alulirott esperes-lelkész. A főtisztelendő püspök ur

a köszönő, elismerő és áldástkérő szavakhoz atyai figyelmeztetést is csatolt, amelyekben különösképpen is a vidékről s nevezetesen székely testvéreink közül itt megélhetést kereső és munkában levő hitrokonoknak kötötte lelkükre az esti istentisztelet látogatását.

Sok ilyen és hasonló ünnepet adjon a Gondviselés egyház-községünknek és többi egyházközségeinknek is! Akkor aztán „ne félj kicsiny sereg . . .“

Ürmösi Károly.

Az örökélet.

Az alvó világ csendjében,
Amíg a test alszik, pihen:
Az örök lelki fény kél, száll,
Utjában nem pihen, nem áll.

Összeköt hívőt, hitetlent, —
A szem nem lát semmit, ott bent,
S majd fölébredve néz vissza
A sötét éjbe, a multba.

A lélek szól némán, csendben,
Amit gyűjt az emlékképen
S még ébren is néha-néha
Titkon fényt fog fel, küld tova.

A küzdő világ zajában,
Amíg a test fárad, roppan:
Lelki tűz melege kél, száll
Munkája öröklét, halál.

Ember! előtted a végzet:
Testi halál, örökélet.
Szived vére, lelked fénye
Az Isten szent teremtménye.

Elindulsz az életuton,
Veled, az Úr, kísér folyton —
Ember ébredj! — szólit — s kérjed:
M megbocsátja minden vétked.

A jó Istent szeresd, áldjad,
Tiszta legyen minden vágyad,
És ha jó a cselekedet
A jutalom örökélet.

Kozma Miklós.

Az én életem.

Az én életem Isten hiten épült.
Ó, mert mi lenne e nélkül a lét? . . .
Van egy Isten, örök nagyhatalmú,
Ezt hirdeti minden, a mi él.

Az én reményem nagy szeretet forrás,
Mely megfürösztí mind a lelkeket;
Hirdetem, hogy lesz egy boldogabb kor,
Melyben az ember önmagára iel.

Az én szerelmem a föld, amely táplál,
S mindig forrása az ős erőnek.
Melynek porából fakad itt az élet,
S hová vissza hull minden-minden.

Pálfői M. Klós.

A zsidók királya.

Irta: Frank Harris.

Személyek:

Hushim. A Benjamin törzsbeli asszony, felesége Simonnak és anyja két fiunak, Rufusz és Sándornak.

Simon. A Cyrénebeli. Egy kis föld birtokosa Jeruzsálem mellett, a Bethelbe vezető uton.

Szin: Jeruzsálem.

Idő: Az „Előkészület“ napjának első órája.

Hushim: Szóval tudod, ugye, hogy mit kell tenned? A Templomhoz kell menned a második órára, hogy Joaddal találkozz. Ő majd elvisz téged a főpaphoz. Joadot meg fogod ismerni könnyen, úgy lesz öltözve, mint egy pap. Ne feledd el majd megdicsérni a ruháját. Mondd neki, hogy még sohasem láttál olyan csinos embert, mint ő. A kis termetű emberek rendesen szeretik azt hinni magukról, hogy hóditó a megjelenésük. A főpapnál se felejtsetd el a bókokat. Mond, hogy ők az igazság valódi forrásai és tárházai a bölcsességnek. Mondj... ami eszedbe jut. Ne félj attól, hogy tulzásba esel. A szent emberek amugy is mindig tulzásba esnek maguk is...

Simon (bólint): No, majd megpróbálom.

Hushim: Ha vissza nem jössz a negyedik óráig, majd elküldöm Sándort tudakozódní. Tudod, hogy én is milyen aggodva várom az eredményt. Meg kell, hogy kapd a Templom ajtónállói tisztét. S megkapod, ha jól forगतod a nyelved. A hizelgés olyan, mint a méz: minél kevésbé érdemled meg, annál inkább örülsz neki.

Simon (mentében): Lehet, hogy igazad van Hushim.

A tizenegyedik óra az Előkészület napján.

Hushim: Na, csakhogy haza jöttél valahára! Meg van az állás? Beszélj.

Simon (végigsimitva homlokán): Nem tudom.

Hushim: Nem tudod? Hát ki tudja, ha nem te? Beszéljél Joaddal!

Simon (fáradtan leül): Nem is láttam őt.

Hushim: Nem láttad? Ó, hát becsapott a gyalázatos?! Hát aztán mit csináltál, hogy ő nem jött el?

Simon: Semmit. Ó, én olyan fáradt vagyok, Hushim.

Hushim: Fáradt? De hát mitől? Mi történt? Beszélj már! Megnémultál? Vagy beteg vagy?

Simon: Nem beteg... csak fáradt.

Hushim: Fáradt, fáradt!! Ekkora nagy mihaszna és fáradt...

Simon: Ó, ha tudnád...

Hushim: Ha tudnám... Megőrjítesz ezekkel a titokzatos szavaiddal. (Megrázza). Te buta, beszélj már értelmesebben!

Simon: Nem lehet haragra okod, asszony!

Hushim: Nincs okom?! Ó, ó! Hát, persze, ez a vége, ha az ember idegenhez megy feleségül. Még egy ajtónállóságot sem tud szerezni... Bizony, igazuk volt, akik...

Simon: Ne kárpálj, Hushim. Figyelj ide, elmondok mindent.

Hushim: (Szemeit törülgetve): Megkaptad az állást vagy nem, csak annyit akarok tudni.

Simon: Ne haragudj, asszony, de én nem is jártam arra felé.

Hushim: Szentséges egek! Nem is járt arra felé! Hát merre jártál, mondd, merre jártál?

Simon: Adj innom, szomjas vagyok.

Hushim (bort ad): Merre jártál, te szerencsétlen?

Simon: Kimentem a mezőre s dolgoztam a második óráig. Akkor elindultam a város felé. Amikor a Templomtól a Golgothához vezető útra értem, óriási tömeg jött szembe velem. Lehetetlen volt tovább menni. Megállottam hát, s a körülállók beszédéből kivettem, hogy két tolvajt és egy északról jött rajongót visznek keresztre feszíteni. Mindenki ezt az északról jött férfit akarta látni. Azt mondták, hogy forradalmat akart csinálni, király akart lenni Izrael felett. Némelyek azonban rejtélyesen bólogatva suttogták: Istennek prófétája ez az ember...

Nemsokára elhaladt előttünk a két tolvaj, s utánuk jött, inkább vánszorgott, vontatott léptekkel ez a férfi, akit Isten prófétájának mondtak... (Hosszu, elfogódott csend után) a fején tövisből font koronát viselt, a tüskék feltépték homlokán a bőrt és arcán vékony erekben szivárgott tőle a vér. Maga vitte a keresztjét, s a hatalmas gyalulatlan gerenda hosszú nyomott hagyott maga után a porban. Amikor elémbé ért — hirtelen lerogyott a kereszt sulya alatt. A centurio odakiáltott a katonáknak s azok felemelték róla a keresztet, úgy, hogy a férfi felállhatott. De olyan sápadt volt és gyöngye, hogy alig állott a lábán. A centurio körülnézett a tömegben s hirtelen odajött hozzám. Jöjj és segíts vinni a keresztet — mondta nekem, s odarántott a kereszthez.

Hushim: Ó,... csak nem vitted...?

Simon: Én tiltakoztam, mondtam, hogy a templomba kell

mennem, de ő rámkiabált, hogy ha azonnal fel nem veszem a keresztet, majd láb nélkül kell, hogy a templomba menjek. Én újra tiltakozni akartam, már csak azért is, mert úgy éreztem: magam is hóhérrá válok, ha viszem ezt a kinoknak rendelt gerendát, — de akkor hirtelen rámnézett ez az ember s én úgy láttam, ő is akarta, hogy segítsek. Hát... felvettem a vállamra a keresztet, s tovább indult a menet.

Hushim: De hát miért épen te? Nem volt ott ezer más ember rajtad kívül?

Simon: Talán, mert én voltam a legmagasabb s a legerőteljesebb a közelben... Szóval: mentünk. Különösen éreztem magam, ennyi ember és mind engem néz — gondoltam magamban, s félénken néztem körül. De senki sem nézett engem. Mindenki ezt a sápadt elitétet vette körül. Sokan gunyolták, sokan sajnálkoztak rajta, egy öregebb asszony átfurakodott a tömegen és a lábaihoz borult: Rabbi, tégy csodát! könyörgött hozzá, de ez csak ment tovább valami különös elszántsággal az arcán, s valami nedves fénnel a szemeiben. Lassanként felértünk a Golgothán át a Kálvária dombjára. A tetején megállottak a katonák, s én letehettem a keresztet. Amíg a többiek körülállották a vonagló, átkozódó, majd hörgő két rablót, addig én részvétellel lehajoltam a sápadt arcú elitélhez. Ő rám nézett, s ettől a nézéstől egyszerre könnyel telt meg a szemem. Annyi volt benne a fájdalom és a hősiesség. Bocsáss meg — tördeltem feléje — bocsáss meg, hogy akaratlanul is én hozom számodra a kinok kinját és a halált... Ő vállamra tette a kezét s valami csodálatosan puha és mégis lélekbe markoló hangon felelt: Nincs mit megbocsátanom, hiszen te nem vétettél semmit!

(Hirtelen sirva fakad).

Hushim: Ne sirj, Simon, ne sirj. Bizonyára azoknak volt igazuk, akik prófétának mondták...

Simon: Ó, ha ott lettél volna... Ha láttad volna mind azt a sok galádságot, amit elkövettek veled, ó...

Hushim (Félig sirva): Ó, Simon...

Simon: Aztán homlokodra csókolt... Nehány perc múlva letéperték a katonák, s hozzászegeztek a kereszthez. Ő nem védekezett, nem panaszkodott, még akkor sem, amikor felállították a keresztet — pedig ez a kinok kinja — csak fehér lett az arca, nagyon... nagyon fehér...

Aztán valóságos orgiája támadt a kegyetlenségnek, az emberi aljasságnak a tömegben. Szidták, gunyolták őt, s kövekkel dobálták ott a keresztben. Ő, meg tudtam volna ölteni egyenként ezt a csöcseléket, ha magam is nem rogyok össze a fájdalomtól és a könnyektől... Aztán vihar tört ki, s a csöcse-

lék szétrebbent. Mire a vihar magamhoz térített, ő már halott volt. Asszonyok és férfiak jöttek, hogy levegyék őt a keresztről. Fáradozásaik közben meglazult az a felirat, amelyet a feje fölé akasztottak, s lehullott a földre. Az volt írva rá: a zsidók királya. Tudom, hogy nektek nincs királyotok, csak gúnyból irták azt oda. De, Zeuszra, ha visszagondolok a szavaira, a tekintetére és ahogyan meghalt... Lehet, hogy nem is akart a zsidók királya lenni... A szívek királya volt! Legalább is az én szívemnek... Istenem! milyen volt a tekintete, amikor utoljára ezt mondotta nekem: Idegen, egész Izraelben te voltál az egyetlen, aki az én terhemet vinni segített...

Hushim: Szegény... De mégis csak oda az állás... Mit mondtál, hogy hívták azt az embert?

Simon: Jézus, a názareti....

Ford. Sz. I. S.

Az én szívem.

Az én szívem tündérország,
Benne lakik a boldogság.
A kapuja arany kapu,
Mindig ki van tárva,
Jöjj szívembe könnyes arcu,
Elhagyatott árva!

Döngicsélő kis méhecske,
Kosarában friss mézecske.
Ide repül, oda repül,
Megcsókolja ajkunk,
Mézes csókja szilaj kedvvé
Változik át rajtunk.

Itt nem leszel egymagadban,
Sokan vagyunk a lugasban,
Játszi kedvben, vig örömben,
Rózsa virág kelyhén,
Napsugárban rózsa illat
Csókol minket enyhén.

Arany bogár, fényes bogár,
Táncos kedvű, de csapodár,
Mégis eljön ebéd után
Ide hozzánk táncba,
Atfogja a derekadat,
Hej, de vigan járja!

Harmatcsepp a mi asztalunk,
Ha megcsendül hívó szavunk,
Tarka szárnyú pillangócskák
Hoznak ételt rája,
Ébédünkhöz vigan zenél
Tücsök cigány-szája.

Ha kifáradsz, sose busulj,
A pázsitra vigan borulj,
Pázsit ágyon édes álom
Mennysországba ringat,
Édes álom arcainknak
Halvány piros színt ad.

Az én szívem tündérország,
Benne lakik a boldogság.
A kapuja arany kapu,
Mindig ki van tárva,
Jöjj szívembe könnyes arcú,
Éthagyatott árva!

Debai István.

Szám: 2317/1930.

E. K. T.

Meghívó.

A Magyar Unitárius Egyház Főtanácsának folyó évi december hó 14-én d. e. 9 órakor kezdődő és folytatólag Kolozsvárt a szokott helyen tartandó

évi rendes ülésére.

Az E. K. T. 1930 november 28-án tartott üléséből.

Dr. Boros György,
püspök.

Dr. Mikó Lőrinc,
egyházi titkár.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Egyházi Főtanács megalakulása.
3. Jelentés az egyházkörök és egyházközségek részéről választott új főtanácsai tagokról és egyházi tanácsosok lemondásáról.
4. Új főtanácsai tagok eskütétele.
5. A tárgysorozat megállapítása.
6. Dr. György Zsigmond, egyházköri f. ü. gondnokká választása.
7. Barabás András egyházköri f. ü. gondnok lemondása.
8. Bizottságok kiküldése.
9. Jelentés az egyházi államsegély csökkentéséről, és ezzel kapcsolatos intézkedések.
10. Főgimnáziumaink átszervezése.
11. Évi jelentések: a) a püspök, b) az E. K. Tanács, c) jószágfelügyelőség, d) a nyugdíjbizottság részéről.
12. Alapítványok. Nagy Balázs, Hajdu Elek hagyománya bejelentése.
13. Jelentések: a) pénztárvizsgálatról, b) egyházkörök E. K. Tanácsai deputátusai kijelöléséről, c) egyházköri választásokról, d) főtanácsai bizottság 1929 évi jelentésére, e) tanári állásokról, f) egyetemes egyházi adózásról és egyházi adó kiróvás elleni felebbezések-ről, g) pénztár és számvévőség átszervezése tárgyában.
14. Belsőemberek választásáról szóló törvény és nyugdíjszabályzat egyeztetése az özvegyeket illetően.
15. Fegyelmi törvény módosítása és Főtanácsai Fegyelmi Bizottságba 2 tag delegálása.
16. Nyugdíjszabályzat módosítására vonatkozó indítványok.
17. Indítvány a sóspataki ingatlanok eladására.
18. Választások: egyházi tanácsosi, E. K. Tanácsai, nyugdíjbizottsági, nevelésügyi, missziói, pénzügyi, jogügyi és kodifikáló bizottsági, II. foku közigazgatási bírósági, egyh. és főtanácsai fegyelmi

birósági tagságokra, jószágfelügyelősségi elnökségre, székelykereszturi főgimnázium 3-ik f. ü. gondnoki állásra.

19. Tanügyi jelentések : a) theológiai akadémiáról, b) a kolozsvári kollégiumról, c) a székelykereszturi főgimnáziumról, d) a kolozsvári és székelykereszturi főgimnáziumokban tartott baccalaureátusi vizsgálatról, e) az elemi népiskolákról, f) a nem unitárius középiskolákban tanult unitárius növendékek hitoktatásáról, g) a nyári vasárnapi tanításról, h) a hadiárvrákról, i) a leányotthonról, j) a más intézetbe járó kollégiumi bennlakó tanulókról, k) szórványokról, l) gyermekistentiszteletekről.

20. Számadások.

21. Összesített vagyonmérleg 1929-ről.

22. Költségvetések.

23. Segesvár egyházközségnek a felsőfehéri egyházközhöz csatolása.

24. Miklósvár szórvány leányegyházközséggé alakulása.

25. Segélyalapok felhasználása.

26. Az országos alkotmánytörvény módosítására vonatkozó javaslat.

27. Indítványok.

28. Felebbezések.

29. A jövő évi Főtanács idejének megállapítása.

Egyházi tanácsos fiait felkérjük, hogy amennyiben a főtanácsi ülésen való megjelenésben akadályozva lennének, azt december 13-ig az elnökségnek sziveskedjenek írásban bejelenteni, mert a 4/1928. sz. főtanácsi határozat szerint csak írásbeli igazolás fogadható el. Akik megválasztásuktól számítva 2 év alatt indokolatlanul a szabályszerű eskü letelésére nem jelentkeztek, úgy tekintetnek, mint akik választásukat nem fogadták el (102/1906. Ftjvk.) Az a tag, aki 3 éven át egyszer sem jelent meg a főtanácsi ülésen és elmaradását nem igazolta, az egyházi tanácsosságról lemondottnak tekintendő. (38/1923. Ftjvk.)

Mint hogy az egyházi tanácsosok részére kedvezményes vasuti utazásra jogosító igazolványokat a C. F. R. vezérigazgatóságától kértünk és megkapását reméljük, a megváltott jegyet mindenki tartsa meg, hogy a kedvezményes igazolvánnyal együtt a visszautazásnál felhasználhassa.

Azok az egyházi tanácsosok, akik december 14-én a közös étkezésen részt venni óhajtanak, továbbá, akik elszállásolásra igényt tartanak, sziveskedjenek ezt az E. K. Tanácsi irodába azonnal bejelenteni. (Cluj, C. P. 63, Calea Victoriei 12.)

A Főtanács ülésével kapcsolatban a következő nyilvános összejövetelek és ünnepségek lesznek :

December 13-án d. e. $\frac{1}{2}$ 9 órakor az Unitárius Lelkéször közgyűlése.

December 13-án d. u. $\frac{1}{2}$ 3 órakor az Unitárius Irodalmi Társaság közgyűlése.

December 13-án d. u. 4 órakor a Dávid Ferenc Egylet közgyűlése.

December 13-án este 8-kor a templomban orgonahangverseny.

Tudomásul. A Főtanács tagjait az elnökség 13-án, szombaton d. u. 5 órára értekezletre kéri.

Tekintettel az egyházunk életében igen nagyfontosságú tárgyakra, kérjük a képviselők és tanácsosok teljes számu megjelenését.

.....

A kis harang.

Megszólt már a kis harang:	Délben is szól a kis harang:
„Giling-galang, giling-galang:	„Giling-galang, giling-galang.
Jó gyermekek ébredjetek,	Jó gyermekeknek lesz ebéd,
Iskolába siessetek“.	Dicsérjétek Isten nevét“.

Este így szól a kis harang:
 „Giling-galang, giling-galang.
 Jó gyermekek köszönjétek
 Jó éjszakát mindenkinek“.

Buzaháza, 1930.

Szentmártoni Bálint.

.....

Téli gondolatok.

Irta: *Gál Lajosné.*

Bolyongok a zuzmarától ékes kertben s lelkem nagy lendülettel emelkedik a Mindenható Atyához, ki láthatatlan és mégis mindenütt látható. Mert nem az ő csodás műve ez a felséges téli táj? Nem ő öltöztette-e ilyen búbajos ruhába a telet, hogy ezzel vigasztalja meg az embereket, annak hidegért, szenvedéséért?

Elkápárazik az ember szeme bármerre néz! Pár nap előtt még őszi szomorúsággal zörögtek az akácfákon a tavalyi magházak, ma roskadásig vannak rakva hófehér virágokkal. Hol van olyan emberkéz, mely ezt a bűvészetet utánozhatná? A száraz kórók, melyek elmúlásról susogtak bánatos mesét, melyeknek látása szomorúságot lopott lelkünkbe, ma szeszélyes alaku hóvirágokkal dicsekedve bólogatnak jobbra-balra. Ha a fenyőket nézem, nem tudok számot adni magamnak arról, hogy akkor szebbek-é, ha zöld színben pompáznak, vagy most, ebben az ezüstös mezben?

Ha lábunk alá nézünk és a ragadós őszi sár helyett a tiszta hóban gázolunk, mely úgy ragyog a napfényben, mint ha pazar kéz gyémántszilánkkal hintette volna be, új gyönyörűség tölt el.

Miért hasonlítják mégis annyian szemfedőhöz a hótakarót? A föld nem hal meg télen, csak pihen, alszik. Csak más ruhába öltözik, erre az aktusra, mint az alváshoz készülő ember.

A télnek is meg vannak az örömei épp úgy, mint más évszakoknak, de a gyönyörű képnek vannak sötét hátterei is. A fázók és éhezők! Ők csak szomorúsággal szemlélhetik a zuzmarát, a jégesapot és befagyott ablakot.

De az ők nyomorúságában ad Isten felséges alkalmat a boldogabbaknak, a bőségben élőknek arra, hogy segítsenek azokon, akik reászorultak. Hogy gazdagítsák lelküket is egy jótett emlékével.

Mert a természet rendjét Isten nem változtathatja meg egyesekért, a tavasz, nyár, ősz és tél az egész emberiségért adódott!

Mindenik évszagnak megvan a maga rendeltetése, mint ahogy megvan mindennek ezen a földön, sőt az égen is.

Azért a sok csodás szépségért, melyet Isten a természetben nyújt nekünk, mondhatatlan hála kell eltöltse szívünket. Ezerszeres hála azért, hogy látó szemmel élvezhetjük azt a sok szépséget.

A tavasz virágzó fái, a nyár hullámzó buzatáblái, az ősz gyümölestől roskadó fája s a tél zuzmarája, mely csodás tündéreketté tudja varázsolni a lombjavesztett természetet, mind-mind Isten kimondhatatlan nagyságát hirdeti, mely előtt kicsinységünk tudatában hajoljunk meg és imádkozunk!

.....

„Szívemet hozzád emelem”

*Női Imakönyv, szerkesztőségünkönél megrendelhető:
fehér kötés 200 L., bőrkötés 200 L., egyszerűbb bőrsarokkal 100., 80. és 60 Leu.*

.....

Ki a jó unitárius? Az, aki mindig építeni, javítani, haladni, rendetcsinálni, békíteni, szeretni és gyűlölséget szüntetni akar. Az, aki szereti a templomot, tiszteli a papot, becsüli a tanítót és mindig szeretne valami jót tenni embertársaiért, egyházáért. Az, aki jó magyar, hűséges hazafi, tiszta életű polgár. A jó unitárius szereti és megbecsüli hitrokonát s boldog, ha találkozik vele.

Karácsonyi köszöntő-vers.

Emlékezetből betanította *Marosi Dénes* unokájának, *Marosi Ilona*
II. el. oszt. tanulónak. Datk, 1929 december 25.

I.

Ma nagy öröm nekünk az égből adaték,
Mert az angyaloktól ékes szó hallaték.
De az öröm aztán, csakhamar változék,
Mert király Krisztusnak futnia kellették.

II.

Nagy véromlás azért Bethlehem városban,
Esett Judeának ő tartományában,
Mert Hérodés király gyermek halálában
Forgódván, más királyt hallván országában.

III.

Haragjában minden apró gyermekeket
Levágata holtig kétesztendősöket.
Itt láttatok volna sok keserveket,
Kik jaj-szóval nézték ők szerelmesöket.

IV.

De a keserűség Krisztus életével
Eltörölt s mívei maradtak békével,
Nem árthatott nekik kegyetlenségével
Az álnok Herodés nagy dühösségével.

V.

Légyen áldott azért az egeknek Ura,
Ki kegyelmeteket e szent ünnepnapra
Békével virrasztá, karácsony napjára,
Krisztus születésének e szent órájára.

VI.

Ezt annak okáért Krisztusnak szenteljük,
Istent mint jóltevő Atyánkat tiszteljük.
Ő társaságában életünket éljük.
Vallást tenni róla soha ne szégyeljük.

VII.

Kívánom, az Isten ennek utána is,
Vigyázzon reátok, miképpen eddig is,
Minden részét ennek eltöltenetek is,
Engedje s léptessen az új esztendőre is.

Lemásolta: *Szén Sándor* III. el. oszt. tanuló.

E vers eredeti szerzője *Marosi Zsigmond*, datki énekvezér-
tanító 1828—1850-ig.

A szárnyas ima.

„A templom az Isten háza, Hol az ének szárnyain szállt Lelkünk föl a mennyországba; Ahol együtt imádkoztunk: szüle, testvér, rokon; Hallgattuk a pap beszédét S hit ragyogott az arcokon.“

Csak most volt, hogy az idézett szép verset tanultuk, vagy az iskolás gyermekeink ajkairól hallgattuk. S bár a sors az ajkakat elnémitotta; de az igazságnak nem szabad meghalnia. Pósa Lajos bácsi Istentől sugallt szavai ma is igazak, életnek és lelkesítenek. „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem az Istennek ígéjével is.“

Az ének szárnyain száll lelkünk föl a mennyországba; tehát az ének a szárnyas ima, melyet a vágyódó lélek küld a végtelenségbe az örök összhang keresésére. Minthogy pedig minden büzgő ima a szív teljességéből fakad — így az ének is. Imája pedig csak a jónak van; azért „ahol dal zeng, bátran telepedj meg; gonosz emberek nem énekelnek.“

Az őseink, — a régi magyarok, — midőn Hadúrnak, vagy a magyarok Istenének áldoztak a Táltosok, illetve papjaik által, mely abból állott, hogy egy szép fehér mén nemesebb részeit: szívét, tüdejét, máját és veséit máglyán (farakás) elégették: a hálaáldozatot a szűz leányok énekelve körül táncolták, a hegedűsök és kürtösök körülállva kísérték zenével s ezek körül állott a hallgatóság vagy néző közönség.

A magyar nép mindig szerette a zenét és éneket. A költő szavaival élve: „A hegedű száraz fája, Magyar ember mulat nála. Úgy megdanol, táncol, vígad, Hogy a szíve majd megszakad. A hegedű száraz fája, Oly szomorú a nótája. Úgy meg sír-rí, úgy kesereg, Talán a könnye is pereg.“ — Pereg bizony; hogy miért, csak ő tudja?!

A zene és ének minden igazi vallásnak igen lényeges része. Az én hiveim mindig azt mondták: „kántor úr! ha az orgona nem szól és a kántor úr nem énekel, nem is megyünk a templomba“. Az én időmben nem is volt soha üres a templom. Tehát igaz az: az ének a szárnyas ima, hol az ének szárnyain száll lelkünk föl a mennyországba.

Az ének közös táborba hozza a rokon lelkeket, szelídíti az erkölcsöket s neveli az együvé tartozandóságot. „Az ének és a zene hatalma mindenütt nyilvánulhat, de főképp az ifjúnál, kinek szíve hárfa, melyen a vallásos emotio a leghatásosabb dallamokat játszhatja. Egyrészt az egyházi énekből kerül ki az élet Chorussa, azaz a testvériség békéje, a különböző osztályok barátságos érzülete és a nemzeti nagy

család szolidaritása.“ (Felméri Lajos.) Ezen igazságot mutatja az a sok jól szervezett énekkar vagy dalárda, amelyek vallás- és osztálykülönbség nélkül oly szépen működnek ország- és világszerte.

Jön a karácsony, — a születés ünnepe. Életemben a legmagasztosabb érzést bennem mindig az édesanya képe keltette karján az ő gyermekével. Isten után a legmagasztosabb tisztelettel és hálával az édesanyák iránt kell viseltessék az emberiség. Erre int Pósa bácsi is az „Édesanyánk“ című versében, midőn így szól: „Amikor a szívünk Megtelik jóssággal, A szemünk könnyüvel, Lelkünk imádsággal; Mikor egy-egy nemes Tettet víszünk végbe: Csókoljuk meg édesanyánk Lábanyomát érte.“

Megható az angyalok karácsonyi éneke: „Dicsőség a mennyben Istennek, e földön békesség és az emberekhez jóakarát.“

Megható a bethlemes vagy kántáló gyermekek éneke is: „Mennyből az angyal lejött hozzátok.“ Vagy: „Jaj beh pompás fa, A karácsonyfa, Nincs árnyéka, Csak játéka, Jaj beh pompás fa.“ „Minden ága ég, Gyönyörűen ég, Kis Jézuska vigyáz rája, El ne aludjék.“

Megható, mikor az édesanya imádkozni tanítja kis gyermekét: „Kis kacsóid összetéve szépen, Imádkozzál édes gyermekem!“

Megható az édesanya éneke kis gyermekére, melyet az ártatlan csöppség folyton figyel, után énekel, vagy hallatára felvidul, elkomolyodik vagy elalszik.

Megható a templomi gyülekezet búzgó éneklése, ahol a férfiak és nők, öregek és ifjak, jóbarátok és ellenségek szárnyas imája mind egy összhangba vegyül és az ének szárnyain száll lelkük föl a mennyországba. Az emberi lélekre és szívre semmi nagyobb hatással nem bír, mint az ének. Éppen azért nagyon fontos, hogy betartsák a szép éneklés szabályait, nevezetesen: ha mindenki csak oly erős hangon énekel, mint ahogy a rendje hozza magával; ha hallgat másokra, az orgonára; igyekszik hangját egybe olvasztani a gyülekezet hangjával: kezdés és végzés, gyorsaság és lassúságra nézve. Szép az éneklés, ha nem csak egy-kettő énekel, hanem az egész gyülekezet.

Istenfélő hívek! „Szóla Isten réges régen, Hét nap vagyton minden hétben. Hatot nektek által adok, Hogy serényen dolgozzatok. De vasárnap az én napom, Imádkoztok, meghallgatom.“

Járjuk híven a templomot, mert az ének szárnyain száll
lelkünk föl a mennyországba. S ha van Isten mennyország-
ban, bizonyosan meghallgatja.

Kozma Miklós, öreg kántor.

NŐK VILÁGA.

Az amerikai unitárius nők szövetségének 50 éves jubileuma.

Az amerikai unitárius nők szövetsége az idén ünnepelte fenn-
állításának 50-ik évfordulóját.

Az idén is, mint minden évben, májusban volt nagy évi össze-
jövetelük, melynek egyik napját egészen az alapítók emlékének
szentelték.

Az 5 évtizedes jubileum méltó megünneplésére úgy készültek,
hogy már tavalyi gyűlésükön elhatározták, hogy a szövetség meg-
lévő alaptőkéjét nagy összeggel fogják gyarapítani és az elmúlt
esztendő e gyűjtés jegyében folyt le.

A gyűjtő bizottság büszke meglepéssel állapította meg, hogy
sikerült 100.000 Dollárt összehozni, mégpedig úgy, hogy az egye-
temes nőszövetség minden egyes tagozata kivétel nélkül hozzájárult.
Ezen összeg, mint az alapítók emlékére tett alapítvány egy egye-
temes női célt fog szolgálni.

Az amerikai unitárius nők évről-évre kiadott évkönyvei bámu-
latosan megszervezett, őszinte lelkesedéssel, hitbuzgó odaadással
végzett munkáról tesznek tanúságot. A kép, melyet tevékenységükről
az idej évkönyvből nyerünk, minden eddig elért eredményt felülmul,
mert ez a füzet mintegy visszatekintést ad az elmúlt 50 esztendőről.

Az első 10 esztendőben csak mint az Unitárius Társaság kise-
gitő egylete működött a nők szövetkezése, de 1890-ben már mint
önálló szövetséget látjuk 90 tagozatban megszervezkedve, 3.877
taggal és évi gyűjtésük 15.500 Dollárt tett ki. Érdekes áttekinteni a
40 évről feltüntetett növekvő számoszlopokat, melyek az idej 390
tagozat 23.323 tagjával és 328.604 Dollár gyűjtési eredménnyel,
végződnek.

Az ünnepi szónokok többször hangoztatták, hogy milyen merész
vállalkozás volt az 50 év előtti unitárius nőktől egyletet alapítani.
Akkor még unitárius papok is voltak azok között, kik nem tartották
illőnek asszonyok szervezkedését.

A kezdet szerény volt, de kezdet óta lélekben gazdag volt a
nők szövetsége és ha takarékoskodnia is kellett minden centtel,
mégis mindig nagylelkűen adakozhatott. Az első alapítók nem gon-
dolták, hogy az általuk elültetett magvakból milyen bőségesen arat-

nak utódaik. Az elnöknő szavai szerint az egyetemes nőszövetség életadó viznek folyama, tagozatai megannyi mellékfolyó, melyeknek megduzzadt árja mind több és több földet tesz termékkennyé.

Mrs. Thomas G. Rees mult évben választott elnöknő az esztendő folyamán 14 állam nőszövetségeit látogatta meg. Utazásainak eredményeképpen örömmel állapítja meg, hogy az unitárius nők célkitűzései az Egyesült-Államok és Kanada egész területén mindenütt ugyanazok és éppen ezért parancsoló szükségesség az együttműködés és összetartozás még fokozottabb megvalósítása. Méltatja a tagozatok adakozását, idézve egy filozófus szavait, ki csak azt vélte igazán megtartottnak, amit odaadott! A nagy alapítványra nézve pedig kijelenti, hogy annak elsősorban nem maga a pénz ad értéket, hanem az a szoros lelki kapcsolat, melyet az előteremtésére való közös törekvés létrehozott.

Hogy fogalmunk legyen az amerikai asszonyok munkájáról, szükséges tudnunk, hogy az egyetemes szövetség központi szervénél 19 állandó bizottság működik, 4 szakosztályba csoportosítva. Az adminisztratív szakosztályba tartoznak a pénzügyi, nyomdai, utazási, könyvtári stb. bizottságok. Második a misszió munkák szakosztálya. Itt különösen fontos a postai misszió, mely már 50 év óta fennáll s melynek munkásságából okulnunk kellene, ha helyesen óhajtjuk megoldani a szorványok kérdését. Ide tartozik az internationalis bizottság is, mely 15 ország liberalis nőivel tart fenn összeköttetést. Kedves elnöknőjét, Mrs St. John-t jól ismerjük, hiszen már négyszer is járt Erdélyben és az ő kitarotán lelkes vezetése alatt álló bizottság áldásos működéséről mindnyájan tudunk, különösen Leányotthonunk növendékei kell hálásak legyenek érte.

A felebaráti szolgálat szakosztályába tartozik a szociális munkakör: anya- és gyermekvédelem, aggok és elhagyottak gyámolítása, — továbbá az ifjuság megszervezése, baráti levelezések közvetítése.

Végül a pedagógiai szakosztály bizottságai a vallásos nevelés ügyét szolgálják.

A titkár a mult évi működésről páratlanul szép jelentést olvasott fel; beszámolt arról, hogy az év folyamán 8 új tagozat létesült, a központnak 3721 látogatója volt, — a szövetség utazó titkárnője, ki pap, mintegy 20'000 mérföldet beutazva 93 tagozatot látogatott meg, 103 előadást és 17 istentiszteletet tartva, a postai misszió 194.000 kinyomtatott prédikációt küldött szét. A felebaráti bizottság listáján már 774 név szerepel nagy részben fiatal leányok, 25 országból, kik buzgón leveleznek.

Az évkönyvben minden bizottság vezetője írásban számol be a végzett munkáról. Egyik jelentés lelkesebben van megírva, mint a másik, — mi mindegyikből sokat tanulhatnánk. Különösen megkapó a szociális szolgálatról írott jelentés, mely felteszi a kérdést, hogy vajjon lépést tudnak-e tartani a szociális munka terén a haladó és fejlődő idővel?

„Feleljen erre minden egyes tag, minden tagozat, mit tettek azon célból, hogy balsorsban sínylő, szenvedő embertársaink élete jobbra forduljon? Pénz nem felelet, csak igaz hitből származó cselekedet számít!”

Amerika fogalma olyan sok ember előtt a pénz abszolút hatalmát jelenti, de ezen évkönyvet lapozva örömmel állapíthatjuk meg, hogy a Dollár hazájában élő hitrokonaink, kétszer is hangsúlyozzák a pénz kérdésének lényegtelen voltát, — ellenben minden oldalon a hitben gazdag élet lelkesen buzgó munkásságát hirdetik.

A jubileum egyik legnagyobb hatást elért szónoknője az 50 évről, mint „veszedelmes korról” beszélt. 50 év előtt az emberek szerettek szép csendesen és nyugodtan élni, mai rohanó életünk azonban olyan, hogy élményekben gazdag létre vágyva, mintegy szeretjük farkasszemet nézni a veszedelmekkel. De ez jól van így, mert emberi természetünk örök törvénye, hogy jobbra törjünk. Az unitárius hit veszedelmes hit, mert nem fogadja el azt a tételt, hogy a hogy kezdetben volt, úgy van ma és úgy lesz mindörökké, mi azt hisszük, hogy a mi kezdetben volt, az már nincsen úgy ma és igazán másképpen lesz holnap, és lássunk hozzá, hogy igazán úgy legyen, Amen“.

„Midőn 50 éves multunkhoz gratulálunk magunknak, a jövőbe kell tekintenünk. Utánunk jön egy ifju asszonysereg s mi, bár szinte szeretnők, hogy levegyék vállainkról a munka terhét, mégis szinte visszarettenünk a gondolattól, hogy ők álljanak a helyünkbe, mert úgy látjuk, hogy ők új utakon keresik az igazságot. *Pedig így van jól*, nekünk örvidenünk kell azon, ha ők új szempontból küzdenek az ügyért, nem szabad makacsságunkkal utjukba állani, — mert akkor ők egyházunkon kívül fogják keresni a maguk elé tüzött cél kivívását. Mi csak a fegyvert adhatjuk kezükbe, de az ifjuság önállóan kell megküzdje az életharcát“.

Egy idős unitárius asszony ezen bölcs szavaiból megértjük, hogy az amerikai nőszövetség fejlődése miért volt olyan szép 50 éven át és hogyan van biztosítva a jövőre nézve. A társadalmi életben, akár a családban, folyton áll a generatiók harca és csak azon társadalom élet- és fejlődésképes, a hol az öregek elismerik a fiatalok jobbra törekvő vágyának örök igazságát.

* * *

Az amerikai unitárius nők azon összejöveteléről, a hol az 1878-iki Saratogában tartott nemzeti konferencia alkalmából elhatározták, hogy külön megszervezkednek. azt mesélik, hogy a lelkesedés legfőbb pillanatában villanyos szikrák szöttek egyik asszonytól a másikig. Ezek a szikrák azóta soha ki nem aludtak, hanem lobogó lánggá lettek, 50 estendő világító szövétnekévé.

Élvezettel és csodálattal tanulmányozva amerikai nőtestvéreink bámulatos munkáját, felébred lelkünkben az óhaj, vajha ma, midőn rádióhullámok szempillantás alatt körülfutják földtekénket, e diadal-

masan égő szövétnékből egy-egy gyújtó szikra átröppenne hozzánk, hogy az ő lelkesedésükhöz hasonlóvá tegye a mi buzgalmunk lángját, most midőn legtöbb törekvésünk nőszövetségünk egyetemes igazi megszervezése.

K. E. E.

Hozzászólás.

Néhány gondolatot szeretnék felvetni itt, amelyek a mai idők súlyos gondjai között is ragyogó, meleg karácsonyt varázsolhatnának körünkbe. Mindenek előtt arról szeretnék pár szót szólni, amit nálunk némelyek pietizmusnak, miszticizmusnak, elmaradottságnak stb. szoktak nevezgetni, s mint ilyent a mi unitárizmusunkhoz méltatlannak tartanak. Ez a karácsony romantikája. Emlékszem, még fiatal teológus voltam, amikor valamelyik lelkészünk — én bizony már nem emlékezem rá, hogy melyik — azzal a kéréssel fordult néhai jó Ferencz József püspök urunkhoz, hogy a karácsonyfát, angyaljárást, betlehemezést, s az efféle „majmoskodásokat“ tiltsa el egyházunkban, mert azok a modern idők szellemével nem férnek össze. Néhai jó püspök urunk azt kérdezte tőle: „Mondja, fiam, maga nem állít karácsonyfát a maga gyermekeinek, s nem örvend, ha azok szép betlehemes énekekkel örvendeztetik meg?“ „Nem én — felelte tulbuzgó hévvel az indítványt tevő — én egyenesen megtiltottam otthon az ilyen számárságokat.“ „Na, barátom, — felelte szomorúan a püspök ur — akkor sajnálom is én nagyon azokat a szegény gyerekeket.“

Ez a kis eset, amely eltekintve attól, hogy tárgyunkra nézve frappáns illusztráció erejével hat, egyuttal néhai püspök urunk nyugodt, elmélyült bölcsességének egyik gyémántdarabja, s példaadás a mi számunkra is. Vitatkozni azzal, aki jobban szereti a napilapot, mint az irodalmat, az üzleti tudósításokat, mint a költészetet, a kiabálást, mint az éneket — ugysem lehet. Mindössze sajnálni lehet őket, s példaadással rávezetni az élet költészetének és szépségeinek kultuszára. Ép úgy nem lehet vitatkozni azzal sem, aki a karácsonyban csak egy történelmi évfordulót lát, melyet Jézus születésének emlékére megülünk. A magam részéről azonban mellette lennék minden olyan kedves romantikának, jelképes játéknak és ünnepi hangulatnak, amely a karácsonyt költőibb, melegebbé és színebbé teszi. Ugyanezt a célt szolgálják amerikai unitárius testvéreinknél az u. n. „pageant“-ek, szimbolikus vallásos színjátékok és körmenetek, amelyeket főleg karácsonykor és nagypénteken, de husvét és pünköstkor is magukban a templomokban szoktak megrendezni. Angol unitárius testvéreink is valami hasonlókat művelnek, amikor a legtöbb egyházközségben megalakított u. n. „dramatic club“, színjátszó egyesület előadásában a középkori „misztériumok“-ra emlékeztető darabokat játszanak el.

Ugyszintén nagyon gyakori a „candlelight service“, gyertyafény

mellett rendezett istentisztelet, valamint karácsonykor a „Christmas Carols“, ősrégi betlehemes-énekek eléneklése, még pedig nemcsak a templomban, hanem a városok főterein, kivilágított erkélyein stb. is.

A legszebb azonban a „friendly letter“, baráti levél misszió intézménye, amely karácsony táján felkeresi az egyedül, vagy nagy szegénységben, gyászban, lelkinyomorúságban élő hittestvéreket egy-egy baráti, együttérző, fölvidító levéllel. Ugyanez a baráti levél misszió ujabban kinőtte magát ténylegesen segítő intézménnyé is. Fölbiztatja a szegény gyerekeket, hogy irjanak így, karácsony előtt egy-egy levelet a Santa Claus-hoz, a Mikuláshoz, Jézuskához, angyalkához, ki akinek akar, s abban szépen mondják el, hogy mit szeretnének karácsonyra kérni. Ezeket a felbélyegzetlen leveleket, már csak az elégtelen címzés miatt is, a posta nem kézbesíti ki, hanem meggyűjti, s a különböző jótékonyági nőegyleteknek adja át elintézés végett. A nőegyletek aztán kiadják azokat tehetősebb tagjaiknak, akik a levélkéket megválaszolják, ha a kérések kicsiségek, úgy azokat a Jézuska nevében teljesítik is, ha pedig a kérések igen nagyok, azt is szépen megmagyarázzák a levélkére adott válaszukban. Képzeljük el csak a kisfiú, vagy leány örömét, amikor levelet kap — a Jézuskától! Igaz, ez már szinte több is, mint csak egyszerűen „romantika“, de én nem vettem észre, hogy a felnőtt ifju neheztelt volna valaha is azért, hogy kiskorában így „becsapták“.

Ha a fentiekhez hozzávesszük még a sok karácsonyi bélyeget, színes levelezőlapot, köszöntő kártyát stb. — akkor látni fogjuk, hogy a karácsony romantikáját elősegíteni egyáltalában nem „majmoskodás“, nem pietizmus és nem elítélendő barbárság, amely a mi visszamaradottságunkra vallana, hanem igenis megnyilatkozása annak a szeretetre vágyó emberi léleknek, mely a kereszténységben a szeretet vallását látja.

Egy kis szeretettel és jóakarattal nálunk is meg lehetne édesíteni a mostoha idők keserőségét annyi hittestvérünk lelkében. Sz. I. S.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

C L U], Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7. sz.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, M.-Vásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkési 143 millió lej

Affiliált intézetei: Torda-aranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Tordán,

Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. N.-Fnyed.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen

és Sz.-Kereszturon, Szászrégeni Takarékpénztár és Hitel

Rt. Szászrégenben, Népbank Rt. Bánffy-

hunyadon, Szamosujvári Hitelbank

Betéteket elfogad.

Rt. Szamosujváron.

Betéteket elfogad

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Engedélyezett devizaosztály. — Áruraktárai a vasut mellett.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Boldog és kellemes karácsonyi ünnepeket, valamint újévet kívánunk kedves olvasóinknak és munkatársainknak.

A Dávid Ferenc-Egylet évi rendes közgyűlését folyó évi december hó 13-án (szombaton) d. u. 4 órakor tartja, melyre a tagokat és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. — Tárgysorozat: Imádkozik: Ürmösi József, püspöki titkár. Elnöki megnyitót tart: Dr. Boros György, püspök, ügyvezető-alelnök. Választások. Titkári jelentés.

Az Unitárius Lelkészkör évi rendes közgyűlését szintén december 13-án (szombaton) d. e. $\frac{1}{2}$ 9 órakor fogja megtartani.

Az Unitárius Irodalmi Társaság folyó hó 13-án (szombaton) d. u. $\frac{1}{2}$ 3 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését.

Meghívó. Az Unitárius Tanítók Általános Egyesülete a folyó évi E. Főtanács első napja délelőttjén 8 órai kezdettel a kolozsvári unitárius kollégiumban gyűlést tart, melyre a tagok (illetve a körök képviseltetés által) meghívhatnak. Tárgysorozat: 1. A jóváhagyott alapszabályzat s kapcsolatosan E. K. T. erre vonatkozó 556—1930. sz. határozatának ismertetése. 2. Az általános egyesület folyó évi május 30-án tartott ülése jegyzőkönyvében foglaltakra vonatkozó E. K. T. 1005—1930. sz. határozatának közzlése. 3. Indítványok. 4. Tisztikar megválasztása s az egyesületnek alapszabály szerinti megalakulása jövőre vonatkozólag. Kolozsvár, 1930. nov. 27.

Patakfalvi Zsigmond.

Népszámlálás. A lapokból értesülünk, hogy a közel-jövőben Románia egész területén népszámlálás lesz. Ezzel kapcsolatban felhívjuk olvasóink figyelmét egy dologra, amely már eddig is sok félreértésre adott okot. A vallás bediktálásánál mindenki fejezze ki tisztán, s utána írassa be románul, hogy ő „unitarian“. Az összeírók t. i. nem igen törődnek az ilyen kis megkülönböztetéssel, s könnyen csak annyit írnak be, hogy „unitar“, vagy pláne csak „unit“. A régi Románia területén pedig, ahol ezeket a bevallásokat összegezik, nem igen ismerik az unitárius vallást, még létezéséről is alig tudnak, következésképen az ilyen „unit.“ vallású egyéneket beírják az „egyesült“, vagyis görög katolikus vallás hívei közé. Ilyenformán a végső statisztikában, már eddig is sokat vesztítettünk, pedig az államsegély kérdésénél rendeseu a hívek számára szoktak hivatkozni. Ügyeljünk azért a vallásunk bediktálásánál!

Orgona hangverseny. Nagyszabású orgona hangversenyt rendez a kolozsvári unitárius egyházközség főtanács előtti szombaton, december 13-án, este 8 órakor a templomban. Az ebben az évben

épített hatalmas modern orgona teljesítő képességét fogja bemutatni a főtanács tagjainak, valamint az érdeklődőknek Zsizsmann Rezső, ez az európai híró orgona-művész, ki olaszországi diadalmas koncertturnéjáról csak nemrégiben tért haza. A műsoron szerepel Puksáné, Boros Irén urnó is, akinek nevét és énektudását ma már nem csak mi, unitáriusok ismerjük, hanem egész Erdély műértő közönsége is értékeli. Erre a nagysikerűnek ígérkező hangversenyre már jó előre felhívjuk mindazoknak a figyelmét, akik a főtanácsra Kolozsvárra jönnek. Belépti díj nincs, a műsor megváltását azonban az orgona alap javára az egyházközség kéri.

Hymen. Major Sándor, komjátszegi lelkészünk és Antonya Anna, Antonya Mihály, szováti lelkész bájos leánya, november 20-án örök hűséget esküdtek egymásnak. A megható ünnepségen, melyre Kolozsvárról, Tordáról, Nagyenyedről, sőt Bordosról is nagy számban gyültek össze a rokonok, Dr. Kiss Elek theológiai tanár adta rá az áldást az ifju párra.

.....

Irodalom.

Pálffi Miklós: Testvérek vagyunk! Elbeszélések. 91 oldal. Füssy Torda, 1930.

Kilencvenegy oldal, mely a romlatlan magyar lélek termőtalajából nőtt ki. Aranyosszék egyszerű fia lelkéből fakadt föl az Isten-adta tehetség e gazdag megnyilvánulása. Nem a nyugati iskola nevelő hatása alatt születtek ezek az elbeszélések, hanem az egyszerű ember jobb után vágyakozó szívének legszebb megnyilatkozásai.

Felsőszentmihályi Pálffi Miklós munkában eldurvult kezei rótták ezen elbeszélések sorait. Elbeszéléseinek alakjai közül egy sem rossz ember. Lelkük mélyén valamennyien a jóság mintaképei, egyesítve magukban magyarságuk legszebb jellemvonásait. Sárdi tiszteletes ur, minden magyar lelkész mintaképeül szolgálhat. Ő az, aki a már már Erdély számára elveszett, összeroncsolt idegzetű tudós tanárt, — az ő egyszerű önzetlen szeretetének atyai gondoskodásával — önnön magának a megtalálásához segíti és így visszaadja Erdély magyarságának.

A magyarság mai nehéz iskolai kérdésében Czakó Mártont, mint legszebb példát állítja elénk.

„A nép a nemzet fundamentuma. És épen azért a népnek nem szabad elzárkózni a tudás fájától.“ Az író egy asszony szájába adja e szavakat, hogy a háboruban elfásult szívü férfiakat a családhoz visszaédesgesse és egy csoportba tömörítve a népkultúra szolgálatába állítsa.

Előtte ledőlnek a társadalmi válaszfalak. Józan, egyszerű éleslátásával felismeri a mai magyarság gazdasági válságát. „Testvérek vagyunk!” mondja az ugyan ilyen című elbeszélésében Darvasy, az elszegényedett főúri család ivadéka. „A mi számunkra egyetlen ut lehet, mely a testvérszeretethez vezet. Nincs ur és paraszt, hiszen egy a sorsunk, s mi testvérek vagyunk.”

Ezek csak kiragadott jellemzőbb részek a kötetből. Ezeken kívül a többi elbeszélés is egytől-egyig a legkedvesebb szórakoztató és tanító elbeszélés. Nincsenek bűnösei, akik méltán elveszik büntetésüket, hanem elbeszélései végén az emberek önmagukra és egymásra találnak, megbocsátanak egymásnak, s tettekben fejezik ki egymás iránti igaz szeretetüket.

Nem pesszimista. A csüggedés nem kerítette még hatalmába. Miért is csüggedni? Amely népnek egyszerű napszámosai között ilyen magasan szárnyaló szellemi tehetséggel felruházott egyének vannak, mint Pálffy Miklós, annak a népnek létjogosultsága van.

Magyar testvéreim! Nektek ajánlom e szívből áradó, a szeretet és bizalom édes melegével telt sorokat. Jobb könyvet irtak már ennél, de egyszerűbb s őszintébb egy se volt. A stílusa nem oly szép virágos, de hiszen a mezei virág is az ő vadságával, egyszerűségével felülmulja az ápolt virágházi növényeket. Az előszó írója szerint: „Egy csokor ez színes mezei virágokból.” Szívjuk mindnyájan magunkba édes illatát.

Major Sándor.

A „Keresztény Magvető” legújabb füzeté „Az evangéliumok nőalakjai”, *Haller* freudenstadti dékántól, *Boros* Jenő lelkész-tanár jó fordításában, a Nők Szövetsége irodájában (Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei (Kossuth Lajos-utca) 8.) kapható 20 leuért. Különösen olyan nők számára, kik igyekeznek gondolkozva olvasni a bibliát, nagyon értékes, szép és hasznos olvasmány.

.....

Alapítói díj 1000 leu, minek ellenében az Unitárius Közlöny ingyen jár!

TANA FERENC

villamossági és műszaki
vállalata

Cluj—Kolozsvár
C. Victoriei (Kossuth L.-u.) 2

TELEFON: 210

FOGLALKOZIK: A legújabb típusu rádiók, rádió-cikkek helyi és vidéki szerelésével és eladásával. Az összes villamossági és erőátviteli berendezések szerelésével és cikkeinek eladásával.

Minden földi kincsnél többet ér egy jó könyv!

Az Unitárius Egyház Irattejesztő Bizottságának Árjegyzéke.

I. Bibliák.

	Ára Leu
Biblia, No. 985. nagy alak, egész bőrkötésben, aranyvágással (29×20 cm.)	800.—
„ No. 925. Kvárt, nagy alak; egész bőrkötésben, aranyvágással	500.—
„ No. 933. nagy alak, egész vászonkötésben (29×20 cm.)	350.—
„ No. 932. nagy alak, fél vászonkötésben (29×20 cm.)	300.—
„ No. 923. Kvárt, (24×15 cm.)	250.—
„ No. 906. kis alak, „egész bőrkötésben, indiai papíron, arany-vágással	150.—
„ No. 917. oktáv alak, fél vászonkötésben (21×14)	140.—
„ No. 911. kis alak, egész vászonkötésben, pirosvágással (17×11 cm.)	120.—
„ No. 909. oktáv alak, fél vászonkötésben, pirosvágással	100.—
„ No. 908. oktáv alak, fél vászonkötésben, fehérvágással	90.—
Újtestamentum, No. 952. fél vászonkötésben	20.—
Újtestamentum és zsoltárok, No. 954. fél vászonkötésben	25.—
Zsoltárok könyve, No. 981.	5.—
Evangéliumok, No. 985. füzetenként	5.—

II. Szószéki dolgozatok.

a) Imák és imakönyvek :

Dr. Boros György : Szívemet Hozzád emelem, (kötés szerint különböző ár).

Szentábrahámi-Csifó : Ima könyv, 60 Leutól felfelé.

Többen : Imádságok katonák és hozzátartozóik részére.

Kvár. 1917. 16 rétf, 75 old: 10.—

A legjobb ajándék egy könyv!

Vári Albert: Imádságos könyv, 1925. 16 rétf,
224 oldal ... 45.—, 60.—, 85.—, 150.—, 200.—

b) Beszédék :

Dr. Boros György: A szószék jövője. Bölön. 1895. 8 r., 13o. 3.—
— Az unitárius vallás fő elvei. 8. r., 16 old. Kvár, 1889. 3.—
Bölöny Vilmos: Profétáljatok. ... 100.—
Channing E. Vilmos: A tökéletes élet. (Fordították az
unitárius tanárok) Kvár, 1881. 8 r. 176 old. ... 25.—
Csifó Salamon: Szolgálat az Úr előtt. ... 50.—
Gálfi Lőrinc: A nagy várakozás. Kvár, 1924. 8 r., 9 old. 5.—
Györfi István: Az ember. Kvár, 8 r., 79 old. ... 30.—
Szent-Iványi Sándor: Jézus emberarca. 1929. 16 r., 147 old. 100.—
Többen: Pályadíjjal jutalmazott unitárius egyházi beszé-
dek, (kiadta: Gálfi Lőrinc) Kvár, 1916. 8 r., 118 old.
kötve ... 60.—

c) Imák és beszédék:

Gyöngyösi István: Augusztinovics Pál emléke. Nagysze-
ben, 1837. 8 r., 55 oid. ... 10.—
Többen: Az unitáriusok háromszázados zsinati ünnepé-
lyének emléke. Torda, 1868. Ima és beszédék, 8 r.
111 old. ... 30.—
— Brassai Sámuel koporsója mellett. Ima és beszédék.
Kvár, 1897. 4 r., 16 old. ... 5.—
— Dávid Ferencz, halálának háromszázados évfordulati
emlék-ünnepélye. Székelykeresztur, 1879. 8 r., 86 o. 15.—
— Egyházi Imák és beszédék. Torda, 1861. 8 r., 74 o. 20.—
— Imák és beszédék. Toroczkó, 1891. 8 r., 61 old. ... 15.—
— Ima és beszéd Ulár Pál koporsójánál. 1903. 8 r., 9 o. 3.—
— Imák, beszédék és üdvözetek. Kvár és Déva, 1910.
8 rétf, 129 old. ... 20.—
Vári Albert: Keressétek először Istennek országát. Szé-
kelyudvarhely, 1927. 8 r., 142 old. ... 100.—

d) Agendák:

Ütő Lajos: Bölcső mellett, (keresztelési beszédék) ... 50.—
— Megnyilatkozásunk helye, (urvacsorai beszédék) ... 50.—
— Myrtusok között, (esketési beszédék). Székely-
keresztur, 1927. 8 r., 74 old. ... 50.—

III. Theológia, filozófia és neveléstudomány.

Benczédi Pál: A vallás-tanítás története. Kvár, 1915. 8 r.,
74 old. ... 30.—
Dr. Bognár Cecil: Logika. Komárom, 1922. 8 r., 165 old. 190.—
Dr. Borbély István: A keresztény hit története. I. rész.
(Az őskereszténység) Kolozsvár, 1929. 4 r., 176 old. 100.—

	Ára Lett.
Dr. Borbély István: A Magyar Unitárius Egyház hitelvei a XVI. században. Kolozsvár, 1914. 8 r., 83 old.	40.—
Dr. Borbély István: Hittan. Teológiai akadémiai előadások jegyzete. Kvár, 1930. 8 r., 120 old.	90.—
Dr. Borbély István: Unitárius egyházszerartartástan I. rész. Kolozsvár, 1930. 4 r., 370 old.	210.—
Dr. Boros György: A modern bibliamagyarázat követelése a lelkésztől. Székelykeresztur, 1906. 8 r., 19 old.	5.—
Dr. Boros György: A szociálizmus és teendőink a magyar társadalomban. Székelyudvarhely, 1906. 8 r., 12 old.	3.—
Dr. Boros György: A világbéke. Kvár, 1912. 8 r., 23 old.	3.—
” ” 8 r., 20 ” old.	3.—
Dr. Boros György: Az unitárius lelkész szerepe és helyzete Magyarországon. Sepsiszentgyörgy. 8 r., 12 old.	2.—
Dr. Brassai Sámuel: A módszerről. Kvár, 1893. 8 r., 188 old.	80.—
” Nézetek a vallás eszméjéről.	30.—
” Brook—Józan: A kereszténység és a szociális munka. Kolozsvár, 1906. 8 r., 16 old.	5.—
Carpenter—Józan: Jézus az evangéliumban és a történelemben. Kolozsvár, 1904. 8 r., 25 old.	5.—
Carpenter—Dr. Kiss: A kereszténység helye a világ vallásai között. Székelykeresztur, 1923. 8 r., 70 oldal	50.—
Carpenter—Dr. Kiss: Buddhizmus és kereszténység. Kvár, 1925. 8 r., 167 old.	100.—
Casson—Ferencz: A szabadelvű hit öt elve. 8 r., 7 oldal	3.—
Dr. Csiki Gábor: Hiszek egy Istenben. Kolozsvár, 1926. 8 r., 157 old.	70.—
” Füzve Kötve	90.—
Dávid Ferenc: Rövid magyarázat. (Hasonmás és szövegkiadás) Kolozsvár, 1910. 8 r., 141 old.	130.—
Ferencz József: Vallásos dolgokról. Kvár, 1890. 8 r., 12 old.	3.—
Dr. Gál Kelemen: A nemzeti nevelés román fogalmazásában. Kolozsvár, 1930. 8 r., 18 old.	10.—
Dr. Gál Kelemen: A társadalmi közszellem hatása az iskolai nevelésre. Kolozsvár, 1928. 16 r., 34 oldal	18.—
Dr. Gál Kelemen: Brassai küzdelmei a magyartalanságok ellen	50.—
Dr. Gál Kelemen: Brassai mint Philosophus. Kvár, 1899. 8 r., 105 old.	20.—
Dr. Gál Kelemen: Péterfi Dénes	10.—
Gálfi Lőrinc: A hitvallások története. Kvár, 1916. 8 r., 472 old.	100.—
” ” A vallások jövője. Kvár, 1922. 8 r., 11 old.	3.—
” ” Legközelebb Jézushoz. Kvár, 1915. 8 r., 55 old.	30.—
Dr. Gladden—Kiss Sándor: A keresztény pásztor és dolgozógyülekezet. Székelyudvarhely, 1928. 8 r., 286 old.	240.—
Haller—Boros Jenő: Az evangéliumok nőalakjai. Kvár, 1930. 16 r., 30 old.	20.—
Dr. Kiss Elek: A vallás és erkölcs unitárius nézőpontból. Kolozsvár, 1926. 8 r., 35 oldal	50.—

	Ára Leu.
Dr. Kiss Elek: Az értelmi és erkölcsi nevelés viszonya. I.—II. kötet (2 drb.) Kvár, 1916. 8 r., 175×261 old.	200—
Dr. Kiss Elek: Az Isteni Törvény utja. Kolozsvár, 1924. 8 r., 248 old.	160—
Dr. Kiss Elek: Teendők az egyházi élet körében. Székelykeresztur, 1926. 8 r., 45 oldal	25—
Koncz Boldizsár: Katechesis. 1854 Kvár. 16 r., 95 old.	10—
Lupton—Lőrinczy László: Miért vagyok unitárius?	5—
Dr. Martineau—Gálfi: A keresztény hit öt pontja. Kvár, 1905. 8 r., 24 old.	3—
Pálfi Márton: Nyelvérzék és iskola. Kvár, 1902.	10—
Perczelné Kozma Flóra: Altruizmus a szociális munkában. Budapest, 1907. 8 r., 11 oldal	5—
Perczelné Kozma Flóra: A szabadelvű theologia előnye korunk szociális áramlataira nézve. Budapest, 1910. 8 r., 17 oldal	5—
Péter Sándor: A baptistákról	4—
Savage—Kovács: A kereszténység fejlődéstörténete. Székelyudvarhely, 1927. 8 r., 156 old.	120—
St. John—Benczédi: A ma vallása. Székelykeresztur, 1924. 8 r., 40 old.	30—
Street—Boros: Józan felfogás a bibliáról	5—
Dr. Schulzné—Gidófalvi: A magyar pap és tanító szociális kötelességei. Kolozsvár, 1912. 8 r., 174 oldal	40—
Szentábrahám Mihály: Summa Universae Theologiae Christianae... Claudiopoli, 1787. 8 r., 628 oldal	160—
Szentábrahám—Derzi: A keresztény hittudomány összege. Kvár, 1899. 8 r., 412 oldal	50—
Többen: Felolvasások a Dávid Ferenc-Egyletben. H. Oklánd, 1906. Kvár, —. 8 r., 19 oldal	3—
— Vallás és szabadság. (Amszterdam, 1903) Kvár, 1904. 8 r., 228 old.	30—
— Vallás, hit és szabadság. (Genf, 1905) Kvár, 1907. 8 r., 277 old.	40—
Ürmösi József: A gyakorlati theologia főbb irányelvei	80—
— A tartós béke munkálása és a lelkési hivatás	5—
— Egyházi szertartásaink reformja	10—
— Evangéliumi kereszténységünk és a jövő békéje	5—
— Igehirdetésünk kívánalmái	20—
— Népinevelés, (A falu irányítása)	5—
Dr. Varga Béla: A jelentés logikai alkata. Budapest, 1916. 8 r., 34 old.	20—
— A lelkiismeret. Kvár, 1909. 8 r., 89 old.	30—
— A logikai érték problémája és kialakulásának története. Budapest, 1922. 8 r., 149 old.	50—
— A mai közszellem pszichológiája. Kvár, 1930. 8 r., 16 o.	18—
— Ami örökkévaló Dávid Ferenc életművében	5—
— Gondolatok a neveléstan értékelméleti megalapozásához. Szeged, 1922. 8 r., 74 old.	30—

Dr. Varga Béla: A subsistencia fajai. Budapest, 1928. 8 r., 80 old.	50.—
— Jacobi Henrik Frigyes. Tanulmány az ism. és értékelmélet köréből. Budapest, 1911. 8 r., 83 old.	20.—
— Valóság és érték. Kvár, 1915. 8 r., 53 old.	20.—
Vári Albert: Miért vagyok én unitárius. Kvár, 1926. 16 r., 20 old.	5.—

IV. Történelem.

Benczédi Gergely: Berde Mózsza életrajza. Budapest, 1901. 8 r., 162 l.	50.—
Dr. Borbély István: Régi Toroczkó	100.—
Dr. Boros György: Az Amerikai Unitárius Társulat 75 évi jubileuma Bostonban. 1900. Kvár, 1900. 8 r., 22 l.	5.—
Dr. Boros György: Az Amerikai és Angol Unitárius Tár- sulatok 100 évi jubileuma. 1925. Kvár, 1925. 8 r., 34 l.	10.—
Dr. Boros György: Az unitarizmus külföldön. Kvár, 1901. 8 r., 16 l.	3.—
Dr. Boros György: Báró Petrichevich-Horváth Kálmán és elődei. Kvár, 1928. 8 r., 16 old.	4.—
Dr. Boros György: Dr. Brassai Sámuel élete. Kvár, 1927. 8 r., 372 old.	200.—
Dr. Boros György: Emléke Ferencz József 40 évi jubi- leumának. Kvár, 1895. 8 r., 76 old.	5.—
Dr. Boros György: Ferencz József. 90 esztendő öröm- ünnepe. Kvár, 1925. 8 r., 34 l.	10.—
Dr. Boros György: Sebes Pál toroczkói iskolaigazgató élete és hatása. Kvár, 1903. 8 r., 20 old.	3.—
Dr. Boros György: Száz esztendő az unitarizmus mult- jából. 8 r., 20 l.	5.—
Dr. Boros György: Unitárius élet Észak-Amerikában. Kvár, 1901. 8 r., 16 l.	3.—
Dr. Boros György (szerk.): Az unitárius vallás Dávid Ferenc korában és azután	40.—
Dr. Boros György (szerk.): Értesítő a nemzetközi (Buda- pest, 1896) unitárius konferenciáról. Angol és magyar szöveggel. Kvár, 1897. 8 r., 182 l.	15.—
Botár Imre: A vallásszabadság és Dávid Ferenc. Buda- pest, 1929. 8 r., 24 l.	15.—
Channing E. Vilmos: Válogatott művei. III. kötet. (Élet- és jellemrajzok.) (Fordították az unitárius tanárok.) Kvár, 1872. 8 r., 192 old.	40.—
Jakab Elek: Dávid Ferenc emléke. Budapest, 1879. 8 r., 156 l.	25.—
Kanyaró Ferenc: Unitáriusok Magyarországon. Kvár, 1891. 8 r., 229 l.	100.—
Kanyaró Ferenc: Unitárius történetírás és Kálvin-ortho- doxia. (Servet és Kálvin.) Kvár, 1895. 160 l.	25.—
Kelemen Albert: Derzsi János emléke. Kvár, 1893. 8 r., 66 l.	40.—
Kelemen Lajos: Újabb adattár a Vargyasi Dániel-család	

	Ára Leu
történetéhez. Kvár, 1913. 8 r., 426 l.	60—
Kiss Ernő: Dávid Ferenc. Kvár, 1910. 8 r., 98 l.	50—
Kiss Sándor: Az amerikai unitáriusok. Kvár, 1908. 8 r., 121.	3—
Kövári László: A Millenium lefolyásának története s a millenáris emlékkalkotások. Budapest, 1897. 8 r., 320 l.	15—
Pap Domokos: Dávid Ferenc életrajza. Kvár, 1912. 16 r., 76 old.	10—
Sándor János: A Székelykereszturi unitárius gimnázium története. Sz.-Keresztur, 1896. 8 r., 318 l.	50—
Ürmösi Miklós: A genfi Kálvin-ünnep utja. Kvár, 1909. 8 r., 8 l.	2—
Varga Dénes: A tordai unitárius gimnázium története. Torda, 1907. 8 r., 392 l.	50—
Ugyanaz, merített papírosan	75—

V. Tankönyvek.

A Magyar Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa által elfogadott
és előírt tankönyvek közül kaphatók:

a) Elemi iskolák részére:

III. osztály: Ürmösi József: B. b. i. történetek. Ószövet- ségi rész. Kvár, 1923. 8 r., 46 l.	16—
IV. osztály: Benczédi Pál: Újszövetségi történetek és taní- tások. Kvár, 1923. 8 r., 48 l.	16—
V. osztály: Ürmösi József: Az unitárius egyház rövid története. Kvár, 1927. 8 r., 36 old.	20—
VI. osztály: Benczédi Pál: Hit és erkölcs. Kvár, 1928. 8 r., 86 old.	20—

b) Középiszkolák részére:

I. osztály: Csifó Salamon: Bibliai történetek. Ószövet- ségi rész. Kvár, 1920. 8 r., 116 l.	60—
III. osztály: Vári Albert: Istenországa munkásai. Kvár, 1928. 8 r., 115 old.	40—
IV. osztály: Ferencz József: Unitárius káté. Kvár, 1927. 8 r., 103 l.	30—
V. osztály: Vári Albert: Keresztény egyháztörténelem. Kvár, 1923. 8 r., 80 l.	25—
VI. osztály: Ferencz—Vári: Unitárius kis tükör. Kvár, 1930. 8 r., 153 l.	100—
VIII. osztály: Ferencz—Gálfi—Vári: Hittan. Kvár, 1930. 8 r., 128 l.	80—

c) Segédkönyvek:

Sebess Pál: Erkölcsi szabályok. Kvár, 1930. 16 r., 8 l.	3—
Unitárius konfirmációi emléktüzet. Kvár, 1923. 16 r., 31 l.	10—
Ürmösi József: Nyári vasárnapi tanítások. Vezérkönyv. Ó-szövetségi rész I. 20—, Új-szövetségi rész II.	20—

	Ára Leu
Péter Sándor: Egy Istenben bizó szegény család története	4.—
Péterfi Gyula: Piros rózsza — fehér rózsza. (Népszinmű 3 felv.) Torda, 1927. 8 r., 52 l.	55.—
Szent-Iványi Sándor: Még csak egy félév az élet. Kvár, 1928. 16 r., 44 l.	3.—
Tarcsafalvi A.: A fejedelem és papja. (Vers.) Kvár. 8 r., 20 l.	2.—
Többen: Jövendő antológia. Kvár, 1928. 8 r., 91 l. ...	20.—
Ürmösi Károlyné: Pár szál virág... (Vers.)	60.—
Vári Domokos: Vallomások. (Vers.) Székelyudvarhely, 1928. 8 r., 77 l.	40.—

VIII. Törvénykönyvek:

Dr. Boros Gy: Az Unitárius Teol. Akadémia szervezete, sza- bályai és fejlődésének története. Kvár, 1916. 8 r., 30 o.	10.—
Főtanácsi jegyzőkönyv 1900, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910 évi rendes, 1910 évi ünnepi, 1911, 1912, 1913, 1920 évi rendes gyűlésekről	25.—
— 1922, 1924 évi gyűlésekről	35.—
— 1925, 1926, 1927 évi gyűlésekről	50.—
— 1928, 1929 évi gyűlésekről	60.—
Dr. Tóth György: Az unitárius egyház rendszabályai. (1626—1850) Kvár, 1922. 8 r., 226 old.	50.—

IX. Folyóiratok.

Brassai Sámuel (szerk.): Vasárnapi Ujság 1847-iki évf.	50.—
Fiatalság Barátja. Füzetenként (1 szám)	3.—
Keresztény Magvető egy évre	200.—
— régi számok kötetenként (1 évfolyam)	30.—
— „ „ füzetenként (1 szám)	5.—
Kévekötés. Egész évre	200.—
Unitárius Egyház. Egész évre	180.—
Unitárius Közlöny. Egész évre	60.—
— régi számok kötetenként (1 évfolyam)	20.—
— „ „ füzetenként (1 szám)	2.—
Unitárius Naptár (1928, 1929, 1930 à 10.— Lei) 1931 ...	25.—
Unitárius Szószék. Egész évre	100.—
— régi számok kötetenként (1 évfolyam)	40.—
— „ „ füzetenként (1 szám)	5.—
Unitárius Tudósító. Egész évre	40.—
Erdélyi Szemle, szépirodalmi, művészeti és társadalmi kritikai folyóirat. Felelős szerkesztő S. Nagy László. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 37. Előfizetési ár egy évre 300.—, félévre	150.—

X. Különfélék.

Balázs András: Beszélgetés egy törekvővel	5.—
Dr. Boros György (szerk.): A székelykereszturi zsinat emléke. Kvár, 1899. 8 r., 38 old.	3.—
— Beiktató-ünnepélye és püspöki programbeszéde ...	5.—

	Ára Leuz
Brassai Sámuel: Nyelvujítás és Ballagi. Kvár, 1881. 8 r., 35 old.	25.—
Dávid Ferenc Egylet alapszabályai. Kvár, 1885. 8 r., 8 old.	2.—
Dávid Ferenc Egylet 40 éves jubileuma. 8 r., 8 l.	2.—
Gyergyai Ferenc: A magyar nyelv sajtóságairól. Kvár, 1857. 8 r., 116 l.	10.—
Kanyaró Ferenc: A Zrinyiász kelte és költője. Budapest, 1894. 8 r., 34 l.	6.—
— Zrinyi ismeretlen munkája. Budapest, 1890. 8 r., 72 l.	6.—
Dr. Kiss Elek: Erdélyi kulturális kérdések. Kvár, 1927. 16 r., 64 l.	30.—
— Forgácsok angliai utamból. Kvár, 1925. 16 r., 32 l.	10.—
Kovács János: Kriza-Album. Kvár, 1892. 8 r., 95 l.	20.—
Pálfi Márton: Az okszerü vezér s Brassai nyelvtaniró munkássága	10.—
— Kolozsvári glosszák. Budapest, 1907. 8 r., 57 l.	15.—
— Régi unitárius költők	5.—
Br. Petrichevich Horváth Kálmán üdvözlő beszéde. Kvár, 1901. 8 r., 7 l.	2.—
Dr. Sztripszky Hiador: Az erdélyi halászat ismeretéhez. Kvár, 1908. 8 r., 94 l.	20.—
Sunderland: What do Unitarians believe? Boston, 16 r., 16 l.	2.—
Többen: A kolozsvári unitárius új kollégium megnyitó ünnepélye. Kvár, 1901. 8 r., 45 l.	5.—
— Az unitárius tanárok értekezletén tartott felolvasások, III. értekezlet. Kvár, 1910. 8 r., 60 l.	10.—
— V. értekezlet. Kvár, 1912. 8 r., 66 l.	15.—
— Brassai Sámuel siremléke. Kvár, 1910. 8 r., 34 l.	3.—

XI. Fénykép felvételek, levelező-lapok.

Dávid Ferenc emléktáblája 1910. a dévai várban	5.—
Déva és a dévai vár látképe, (Belle felvétel 1929)	12.—
Dévai vár és Dávid Ferenc emléktábla 1929.	12.—

Megrendeléseket készpénzfizetés vagy utánvét mellett, — lelkészeknek kongrua terhére, ha a megrendelés mellé külön felhatalmazást csatolnak, 300 Leuz felüli megrendelést havi részletre is — teljesítünk. Fentiekén kívül beszerzünk és továbbítunk bárhol megjelent műveket. Az „Unitárius Közlöny“ 1930. 4. számában (Áprilisi) közölt könyvjegyzékben felsorolt munkák közül még több kapható az Iratterjesztőnél. Cim: Unitárius Iratterjesztő. Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

Az árjegyzék kelte: 1930. november.

Minden kézirat Szent-Iványi Sándor szerkesztő címére Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium küldendő

Kéziratokat nem adunk vissza!

Előfizetési ár: Egész évre 60 L. Magyarországra 90 L. Egyes szám ára 8 L. Akik a 60 L. egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapítódíj 500 L. Minden pénz Gálfi Lőrinc egyleti pénztárhoz küldendő.

Nyomatott „Corvin“-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17